

SZKOLENIE PODSTAWOWE

Praktyczne aspekty stosowania kryptografii w systemach komputerowych

KRYPT/F

Czas trwania: 5 dni (40h)

Przegląd mechanizmów kryptograficznych wykorzystywanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa systemów komputerowych

Cele szkolenia

- Poznanie i praktyczne wykorzystanie różnorodnych technik kryptograficznych, które używane są przy implementacji zabezpieczeń w systemach komputerowych
- Poznanie prawidłowych zasad użycia między innymi algorytmów szyfrujących (symetrycznych i asymetrycznych), funkcji skrótu, kodów uwierzytelniających wiadomości, algorytmów podpisu cyfrowego oraz wybranych protokołów kryptograficznych
- Umiejętne unikanie typowych ataków na systemy wykorzystujące techniki kryptograficzne
- Zrozumienie problemów związanych z zarządzaniem kluczami kryptograficznymi oraz przechowywaniem i przekazywaniem danych poufnych dzięki wielu praktycznym przykładom i warsztatom
- Samodzielne zastosowanie poznanych mechanizmów do konfiguracji i uruchomienia centrum certyfikacji, zabezpieczonej poczty elektronicznej oraz komunikacji klient-serwer

Zalety

- Podczas szkolenia uczestnicy użyją wybranych algorytmów kryptograficznych w celu zapewnienia usług integralności, uwierzytelnienia, niezaprzeczalności oraz poufności
- Uczestnicy zaatakują nieprawidłowo zabezpieczone systemy oraz sprawdzą odporność swoich rozwiązań na ataki
- Zajęcia warsztatowe obejmują między innymi implementację protokołu wzajemnego uwierzytelnienia pomiędzy kartą elektroniczną i aplikacją
- Uczestnicy samodzielnie skonfigurują własny ośrodek certyfikacji, uruchomią zabezpieczoną pocztę elektroniczną w oparciu o S/MIME oraz bezpieczną komunikację wykorzystując protokół SSL/TLS
- Podczas szkolenia wykorzystujemy biblioteki zaimplementowane w C oraz Java, między innymi Bouncy Castle, OpenSSL, Mbed TLS i TinyCrypt
- W wersji dedykowanej szkolenie może być zrealizowane w oparciu o biblioteki, języki programowania lub platformy wybrane przez uczestników

- Praktyka przed teorią - wszystkie szkolenia technologiczne prowadzone są w formie warsztatowej. Konieczna teoria jest wyjaśniana na przykładzie praktycznych zadań
- Konkretność umiejętności - w ramach każdego szkolenia rozwijamy praktyczne umiejętności związane z daną technologią i tematyką
- Nauka z praktykami - wszyscy trenerzy na co dzień pracują w projektach, gwarantuje to dostęp do eksperckiej wiedzy i praktycznego know-how

Dla kogo?

- Programiści i architekci chcący poznać zagadnienia związane z prawidłowym wykorzystaniem mechanizmów kryptograficznych do budowy bezpiecznych systemów

Wymagania

- Od uczestników wymagana jest znajomość obsługi komputera, pracy z wierszem poleceń oraz znajomość podstawowych zasad programowania i podstaw składni języków C i Java

Program

---

1. Wprowadzenie do ochrony informacji
  - a. Czym jest bezpieczeństwo informacji
  - b. Pojęcia i relacje w bezpieczeństwie
  - c. Podstawowe usługi ochrony informacji
  - d. Integralność, uwierzytelnienie, niezaprzeczalność i poufność
  - e. Kryptologia, kryptografia i kryptoanaliza
  - f. Podstawowe zasady stosowane w kryptografii
  - g. Kryptografia klasyczna
  - h. Bezpieczeństwo obliczeniowe i siła klucza
  - i. Standaryzacja i zalecenia: RFC, ISO/IEC, CEN/CENELEC, ETSI, PKCS, FIPS, ANSI, ITSEC/Common Criteria
  - j. Biblioteki kryptograficzne w Java i C/C++
2. Algorytmy symetryczne
  - a. Usługa poufności
  - b. Szyfr z kluczem jednorazowym (one-time pad, OTP)
  - c. Szyfrowanie a kodowanie
  - d. Szyfry blokowe i ich parametry
  - e. AES, 3DES i inne szyfry blokowe
  - f. Podstawowe tryby pracy szyfrów blokowych: ECB, CBC, CTR
  - g. Techniki oceny bezpieczeństwa algorytmów kryptograficznych
  - h. Podstawy kryptoanalizy
  - i. Szyfrowanie i kompresja
  - j. Szyfry strumieniowe: ChaCha20
3. Funkcje skrótu
  - a. Usługa integralności
  - b. Cechy funkcji skrótu

- c. Rodzina SHA, SHA3 i algorytm Keccak
- d. Ataki na funkcje skrótu
- e. Procedury i algorytmy niszczenia informacji
4. Uwierzytelnienie i identyfikacja, kody uwierzytelniające wiadomość
  - a. Usługa uwierzytelnienia i identyfikacji
  - b. Kody uwierzytelniające wiadomość: HMAC, KMAC, CBC-MAC, CMAC
  - c. Uwierzytelnienie a autoryzacja
5. Generatory liczb losowych
  - a. Pojęcie losowości, typy generatorów liczb losowych
  - b. Entropia i jej rola
  - c. Bezpieczne kryptograficznie generatory ciągów pseudolosowych
6. Szyfrowanie z uwierzytelnieniem
  - a. Zasady łączenia różnych usług ochrony informacji
  - b. Tryby uwierzytelnionego szyfrowania (authenticated encryption, AE)
  - c. Tryby uwierzytelnionego szyfrowania z danymi dodatkowymi (authenticated encryption with associated data, AEAD)
  - d. Tryby: CCM, GCM i EAX
7. Algorytmy asymetryczne
  - a. Problem wymiany i ustanawiania klucza
  - b. Ceremonia wymiany klucza
  - c. Algorytm Diffiego-Hellmana-Merkla (DH)
  - d. Algorytm RSA
  - e. Podpis cyfrowy i problem autentyczności klucza
  - f. Algorytm podpisu cyfrowego DSA
  - g. Krzywe eliptyczne w kryptografii: krzywe NIST, SECG i Brainpool, Curve25519, Curve448
  - h. Algorytmy oparte o krzywe eliptyczne: ECDH, X25519, X448, ECDSA, EdDSA, Ed25519, Ed448
  - i. Formaty podpisu cyfrowego
  - j. Szyfrowanie za pomocą algorytmów asymetrycznych
  - k. Porównanie algorytmów symetrycznych i asymetrycznych
8. Hasła
  - a. Hasła, frazy hasłowe a klucze kryptograficzne
  - b. Wymagania wobec haseł
  - c. Numery PIN
  - d. Tworzenie kluczy z haseł
  - e. Szyfrowanie z hasłem (password based encryption, PBE)
  - f. Przechowywanie haseł: Argon2, bcrypt, PBKDF2
  - g. Szyfrowanie nośników danych
9. Protokoły kryptograficzne
  - a. Protokół zobowiązania bitowego
  - b. Protokół wyzwanie-odpowieź
  - c. Współdzielenie sekretów i schematy progowe
  - d. Dowody wiedzy zerowej
10. Zarządzanie kluczami
  - a. Metody zarządzania kluczami w systemach kryptograficznych

- b. Repozytoria kluczy: PKCS #12, JKS, JCEKS, BC i BCFKS
  - c. Dywersyfikacja kluczy
  - d. Unikalność klucza, klucze sesyjne (efemeryczne)
  - e. Funkcje wyprowadzania klucza (key derivation function, KDF)
  - f. Zarządzanie kluczami w systemach kart elektronicznych
  - g. Zarządzanie kluczami w systemach płatniczych
  - h. Karty inteligentne (smart cards)
  - i. Elementy zabezpieczające (security elements, SE)
  - j. Sprzętowe moduły zabezpieczeń (hardware security module, HSM)
  - k. Interfejs PKCS #11
  - l. Dostawcy usług kryptograficznych w Java
  - m. Biblioteki CSP
11. Zastosowania kryptografii
- a. Zalecenia dotyczące algorytmów kryptograficznych, długości kluczy i innych parametrów
  - b. Podstawy notacji ASN.1
  - c. Kodowanie DER (Distinguished Encoding Rules) i PEM (Privacy-Enhanced Mail)
  - d. Znaczenie zaufania, zaufana trzecia strona (trusted third party, TTP)
  - e. Infrastruktura klucza publicznego (public key infrastructure, PKI)
  - f. Usługi PKI w kontekście usług ochrony informacji
  - g. Generowanie kluczy oraz zgłoszenia certyfikacyjnego
  - h. Certyfikaty X.509
  - i. Łańcuch i ścieżka certyfikacji (certificate chain, certificate path)
  - j. Repozytoria certyfikatów
  - k. Pola certyfikatów i ich ustawienia
  - l. Ograniczanie użycia klucza
  - m. Lista certyfikatów unieważnionych (certificate revocation list, CRL)
  - n. Protokół weryfikacji statusu certyfikatu (online certificate status protocol, OCSP)
  - o. Bezpieczna poczta elektroniczna S/MIME
  - p. Działanie i parametry protokołu SSL/TLS
  - q. Jednostronne i obustronne uwierzytelnienie w protokole SSL/TLS
  - r. Doskonałe utajnienie z wyprzedzeniem (perfect forward secrecy, PFS)
  - s. Wykorzystanie kryptografii do budowy blockchain
12. Ataki na systemy wykorzystujące kryptografię
- a. Klasy ataków i ich cele
  - b. Atak brutalny
  - c. Atak słownikowy
  - d. Atak typu man in the middle (MITM)
  - e. Atak powtórzeniowy
  - f. Inicjalizacja generatora liczb pseudolosowych
  - g. Nieprawidłowe użycie kluczy i trybów szyfrowania
  - h. Błędy w implementacji algorytmów
  - i. Ataki socjotechniczne

